

VII-IX klasside lastevanemate koosolek

25.08.2025 kell 17.30-19.00

Eestikeelsele haridusele üleminek

- ▶ Eesmärk eestikeelsele õppele üleminekul on pakkuda kõigile Eesti lastele, olenemata emakeelest, **võimalust omandada kvaliteetne eestikeelne haridus.**
- ▶ Kõigi Eesti koolide ja lasteaedade üleviimine eesti keelele on laste ja noorte endi huvides, kuna eestikeelne õppetöö aitab lastel ja noortel lõimuda Eesti kultuuri- ja väärtusruumi, nii et nad ei kaota oma identiteeti, kuid laiendavad oma valikuvõimalusi.
- ▶ Ühtne eestikeelne haridusruum annab kõigile lastele ja noortele **paremad võimalused edasi õppimiseks ning meelepärase töö ja tegevuse leidmisel tulevikus.**
- ▶ Eestikeelne haridus toetab Eesti riigiidentiteedi kujunemist, suurendab ühiskonna sidusust ning vähendab nii hariduslikku kui ka sotsiaalmajanduslikku segregatsiooni.

Volikogu määrus eestikeelsele õppele üleminekul-19.06.2025 nr 21

- ▶ Mitte anda luba 2025/26 õppeaastal III kooliastmes õppe korraldamiseks vene keeles.
- ▶ Anda luba 2025/26 õppeaastal venekeeles õppe korraldamiseks HEV klassides arvestades iga õpilase eripära ja koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi.

Jaan Aru. Kas uue keele õppimiseks peab olema keeleliselt andekas?

- ▶ Tartu ülikooli arvutiteaduse instituudi kaasprofessor ning haridus- ja teadusministeeriumi tehisintellekti nõukogu liige Jaan Aru uurib peamiselt aju ja seda, kuidas paremini oma mõistust kasutada.
- ▶ Jaan Aru sõnul on kõige suuremaks takistuseks just väärarvamused.
- ▶ Üks nendest väärarvamustest on see, kui inimene mõtleb, et ta ei oska, ei ole andekas või tal pole keelte peale annet.
- ▶ Jaan Aru sõnul on tegemist müüdiga **ja inimese aju suudab alati kõike õppida.**

Õppekorraldus VII-IX klassides 2025/26 õppeaastal

Eesmärk:

- ▶ 9. klassi lõpuks on vaja saavutada õpilastel eesti keel teise keelena B1 (B2) tase.
- ▶ Toetada õpilast eestikeelele õppele üleminekul (LAK metoodika abil).
- ▶ Toetada õpilaste edasiõppimise võimalust gümnaasiumis ja kutsehariduses.

Õpilaste toetamine eestikeelsele õppele üleminekul

Millist tuge kool on mõelnud pakkuda õpilastele, vanematele ja õpetajatele?

- ▶ Õpiabi
- ▶ Eksamiteks ettevalmistamise ringitunnid
- ▶ LAK õppe meetodite kasutamine õppetunnis
- ▶ Vanemate nõustamine
- ▶ Õpilaste nõustamine
- ▶ Klasside ümarlauad
- ▶ Korralised lastevanemate koosolekud koostöös aineõpetajatega (lastevanematele pideva tagasiside andmine)
- ▶ Õpetajate koolitused/nõustamine

Üleminekuklasside lastevanemate nõustamiste ümarlauad koos aineõpetajatega

Klass	Aeg	Koht
7.a	15.10 kell 17.30	aula
7.u	15.10 kell 17.30	aula
8.a	08.10 kell 17.30	aula
8.u	08.10 kell 17.30	aula
9.a	24.09 kell 17.30	aula
9.u	24.09 kell 17.30	aula

Planeeritud õpetajate ümarlauad

Klass	Aeg	Teemad
7.a	03.09 kell 14.00 kab 206	Diagnostilised testid-lähtetasemetestid, LAK metoodika
7.u	03.09 kell 14.00 kab 206	Diagnostilised testid-lähtetasemetestid, LAK metoodika
8.a	04.09 kell 14.00 kab 206	Diagnostilised testid-lähtetasemetestid, LAK metoodika
8.u	04.09.kell 14.00 kab 206	Diagnostilised testid-lähtetasemetestid, LAK metoodika
9.a	05.09 kell 14.00 kab 206	Diagnostilised testid-lähtetasemetestid, LAK metoodika
9.u	05.09. kell 14.00 kab 206	Diagnostilised testid-lähtetasemetestid, LAK metoodika

Pärnu Tammsaare kooli metoodikakeskus

LAK metoodika tutvustus-Andra Väärtmaa

Üldpõhimõtted (mida õpetaja saab teha)

- ▶ Õppeaine ja keele integreerimine: loodusõpetuse sisu omandamine toimub samaaegselt eesti keele õppimisega.
- ▶ Lihtsustatud, kuid korrektne keel: kasutada lühikesi lauseid, visuaale ja kordusi.
- ▶ Õppija aktiivsus: õpilased saavad uusi teadmisi tegevuste kaudu (katsetamine, vaatlemine, arutlemine).
- ▶ Turvaline keelekeskkond: vigu ei karistata, vaid neid kasutatakse õppeprotsessi osana.

Tööplaani etapid-1 (mida õpetaja saab teha)

a) Teema sissejuhatus

- ▶ Kasutada pildimaterjale, videot või lühikest demonstratsiooni.
- ▶ Küsida lihtsaid küsimusi, millele saab vastata sõna või žestiga.
- ▶ Anda teemaga seotud sõnavara pildikaartidel.

b) Uue materjali omandamine

- ▶ Lühike õpetaja jutt + visuaalne tugi (tahvlijoonis, skeem, PowerPoint, tööleht).
- ▶ Keel samm-sammult: esmalt lihtsustatud selgitus, seejärel mõne lause võrra keerulisem tekst.
- ▶ Töö paarides või rühmades - tugevama keeleoskusega õpilased aitavad nõrgemaid.

Tööplaani etapid-2 (mida õpetaja saab teha)

c) Aktiivne tegevus

- ▶ Katse või praktiline töö - tegevus annab tähenduse sõnadele (nt vee aurumine, seemne idanemine).
- ▶ Mängulised ülesanded: bingo, pildimõistatused, sõnade järjestamine.
- ▶ Rollimäng või lühidialoog teemaga seotud sõnavaraga.

d) Keele arendamine

- ▶ Sõnavara kordamine eri vormides (pilt + sõna, lause moodustamine, ristsõna).
- ▶ Õpilaste enda laused: lubada kasutada ka osaliselt vene keelt, aga rõhutada eestikeelset sõnavara.
- ▶ Keeletoetavad laused klassiruumis (nt “Mida sa näed?”, “See on...”, “Ma arvan, et...”).

Tööplaani etapid-3 (mida õpetaja saab teha)

e) Kokkuvõte ja kinnistamine

- ▶ Lühike suuline arutelu: “Mida sa täna õppisid?” - igaüks ütleb vähemalt ühe sõna või lause.
- ▶ Graafilised kokkuvõtted: mõistekaart, skeem, tabel, joonistus.
- ▶ Kodune ülesanne lihtsas keeles: nt piltide nimetamine, väikese sõnapilve koostamine.

Metoodilised võtted (keelekümbluse kogemusest)

- ▶ Visualiseerimine ja multimodaalsus: pildid, žestid, esemed, katsed.
- ▶ Keelefunktsioonide harjutamine: õpetada lausemalle, mida õpilased saavad loodusõpetuse tunnis kohe kasutada (nt “See kasvab...”, “See vajab...”, “See elab...”).
- ▶ Koostöine õppimine: segarühmad, kus tugevam keeleoskaja aitab nõrgemat.
- ▶ Õpetaja keeleteetus: kordused, aeglane kõne, võtmesõnade rõhutamine.
- ▶ Kahekeelne tugi vajadusel: keerulisemad mõisted võib lühidalt selgitada vene keeles, kuid põhifookus on eesti keeles.
- ▶ Keeleõppimise strateegiate õpetamine: kuidas otsida infot pildilt, kasutada sõnaraamatut, panna sõna konteksti.

Pärnu Õppenõustamiskeskus
Pille Lille-tugiteenuste koordinaator

Hindamine-määrus

Hindamine PÕHIKOO LI RI I K LI KUS ÕPPEKAVAS § 29.

(1) Hindamise eesmärk on:

- ▶ 1) toetada õpilase arengut;
- ▶ 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- ▶ 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- ▶ 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- ▶ 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- ▶ 6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks

Hindamine

- ▶ Hinnata sisust arusaamist, mitte ainult eesti keele korrektset kasutust.
- ▶ Kasutada alternatiivseid väljendusvorme: joonistamine, skeemi täitmine, märksõnad.
- ▶ Väikseid edusamme keelekasutuses tunnustada (nt uue sõna kasutamine õigesti).

VII-IX klasside õpilaste hindamise erisused

Hindamisel peab arvestama õpilaste individuaalseid iseärasusi:

- ▶ I trimestril pannakse õpilastele ainult positiivseid jooksvaid ja trimestri kokkuvõtvaid hindeid.
- ▶ Negatiivseid jooksvaid ja trimestri kokkuvõtvaid numbrilisi hindeid („1“ ja „2“) ei panda.
- ▶ II ja III trimestril saab õpilane numbrilisi hindeid.

Lähtetasemetestid-kontrolltööd- tunnikontrollid-hindelised tööd

Õpetaja saab ise õppeaasta algul ja lõpul teha erinevaid teste õpilaste õpitulemuste kontrollimiseks (võtab maha õpilaste pinge)

Lähtetasemetestide näited:

- ▶ eesti keel teise keelena A2 (grammatika diagnostiline test);
- ▶ lähtetasemetest 9. klassi matemaatikas;
- ▶ teste saab õpilane sooritada EIS'i keskkonnas arvutis.

Hindelised tööd

- ▶ Kui õpilasel ebaõnnestub mingis õppeaines kirjalik töö, on õpetajatel kohustus teha õpilasega konsultatsioone.
- ▶ Kõigil õpetajatel on kirjalike tööde järelvastamise ajad.
- ▶ Õpetajate konsultatsioonide ja järelvastamise ajad pannakse kooli kodulehele.

Loovtööd

- ▶ Loovtöö peavad sellel õppeaastal sooritama kõik 8. klasside õpilased, kellel jäi loovtöö sooritamata 7. klassis (uue õppekavagaga on loovtöö tegemine üle viidud 8. klassi).
- ▶ Õppeaine keel - keel (lõiming)/ eesti keeles.
- ▶ Loovtöö kaitsmine hiljemalt 15. aprillil.

Loovtöö hindamine

Loovtööle ja selle kaitsmisele antakse mitmeeristav hinnang:

- ▶ AR+ „arvestatud kiitusega“
- ▶ AR „arvestatud“
- ▶ MA „mittearvestatud“

Kui loovtöö ja selle kaitsmine hinnatakse hinnanguga „mittearvestatud“, siis antakse õpilasele samal õppeaastal võimalus töö täiendada

- ▶ Hinnangut andes lähtub juhendaja järgnevatest aspektidest: õpilas(t)e algatusvõime ja initsiatiiv loovtöö teema valimisel, motiveeritus, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, ideede rohkus, juhendajapoolsete ettepanekute ja märkuste arvestamine, areng uute teadmiste omandamisel jms

Tasemetööd

- ▶ Eestikeelsele õppele ülemineku mõju ja õpilaste arengut hindab ministeerium tasemetööde kaudu.
- ▶ Tasemetööde eesmärk on hinnata, kuivõrd hästi on õpilased omandanud eelmise kooliastme **õpitulemused** ning kui hästi on nad ette valmistatud uue kooliastme õpinguteks.
- ▶ Tasemetööd ei keskendu keeleoskuse kontrollimisele, vaid **õpiväljundite saavutamisele**.

Tasemetööde ainevaldkonnad, õppeained, vormid ja ajad

- ▶ **7. klassi** tasemetööde ainevaldkonnad, õppeained, vormid ja ajad on järgmised:
 - 1) eesti keel (kirjalik) - 25.-26. september; 29. september 2025. a;
 - 2) vene keel (kirjalik) - 25.-26. september 2025. a;
 - 3) **A2-keeletasemel eesti keel teise keelena** (kirjalik ja suuline) - 13.-16. oktoober 2025. a;
 - 4) matemaatika (kirjalik) - 07.-09. oktoober 2025. a;
 - 5) loodusõpetus (kirjalik) - 01.-02. oktoober; 06. oktoober 2025. a.
- ▶ **(5) III kooliastme** tasemetööde ainevaldkonnad, õppeained, vormid ja ajad on järgmised:
 - 1) **A2-keeletasemel inglise keel** (kirjalik) - 28. oktoober 2025. a;
 - 2) **A2-keeletasemel inglise keel** (suuline) - 28.-31. oktoober 2025. a;
 - 3) A2-keeletasemel saksa keel (esimene päev kirjalik ja suuline, teistel päevadel ainult suuline) - 20.-21. jaanuar 2026. a;
 - 4) A2-keeletasemel vene keel (esimene päev kirjalik ja suuline, teistel päevadel ainult suuline) - 20.-21. jaanuar 2026. a;
 - 5) **loodusvaldkond** (kirjalik) - 18.-19. september; 22.-23. september 2025. a;
 - 6) **sotsiaalsained** (kirjalik) - 31. märts - 02. aprill 2026. a.

Tasemetööde ainevaldkonnad, õppeained, vormid ja ajad

- ▶ **III kooliastme tasemetööde ainevaldkonnad, õppeained, vormid ja ajad on järgmised:**
 - 1) A2-keeletasemel inglise keel (kirjalik) - 28. oktoober 2025. a;
 - 2) A2-keeletasemel inglise keel (suuline) - 28.-31. oktoober 2025.a;
 - 3) A2-keeletasemel saksa keel (esimene päev kirjalik ja suuline, teistel päevadel ainult suuline) - 20.-21. jaanuar 2026. a;
 - 4) A2-keeletasemel vene keel (esimene päev kirjalik ja suuline, teistel päevadel ainult suuline) - 20.-21. jaanuar 2026. a;
 - 5) loodusvaldkond (kirjalik) - 18.-19. september; 22.-23. september 2025. a;
 - 6) sotsiaaalained (kirjalik) - 31. märts - 02. aprill 2026. a.

Põhikooli lõpetamise-tingimused

Põhikooli lõpetamiseks tuleb sooritada kolm eksamit.

Põhikooli riikliku õppekava järgi õppiv põhikoolilõpetaja peab sooritama järgmised ühtsete ülesannetega põhikooli lõpueksamid (ühtsed põhikooli lõpueksamid):

- ▶ eesti keel või eesti keel teise keelena;
- ▶ matemaatika;
- ▶ valikeksam õpilase valikul.

Eesti keele teise keelena:

kes õpivad eesti keelt teise keelena õppekava järgi.

Eesti keele teise keelena eksami edukal sooritamisel väljastab Haridus- ja Noorteamet õpilasele eesti keele **B1-taseme tunnistuse**, kui ta on saanud vähemalt 60% maksimaalsest tulemusest ning ühegi osaoskuse tulemus ei ole 0 punkti.

Põhikooli lõpueksamid-tingimused

Eesti keel teise keelena koolieksami sooritavad U klasside õpilased

- ▶ Õpilastele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava.

Põhikooli lõpetamise-tingimused

- ▶ Kui põhikoolilõpetaja **haigestub eksami** ajal või ei saa sellel osaleda muul kooli direktori poolt mõjuvaks loetud põhjusel (nt osalemine rahvusvahelistel võistlustel, konkurssidel ja olümpiaadidel), sooritab ta põhikooli lõpueksamid kooli direktori kinnitatud materjalidega ning kooli direktori poolt määratud ajal.

Toetamine lõpueksamiks valmistumisel

- ▶ 15.septembriks 9. klassidel otsustada valikeksami aine (teatada klassijuhatajale), siis on koolil võimalik õpilasi toetada valikeksamiks ettevalmistamisel aineriingis (näiteks inglise keel, füüsika jne).
- ▶ Aineriingide töö algab 6.oktoobril.
- ▶ Kool tagab õpilaste igakülgse toetamise eksamiteks ettevalmistamisel aineriingides.
- ▶ Aineriingis osalemiseks kirjutab vanem sellekohase avalduse, avalduse annab klassijuhataja kätte.
- ▶ Koolipoolne soovitus- võtta valikeksamiks inglise keel (õpilastel lihtsam konkureerida gümnaasiumisse).

Põhikooli lõpueksamite ajad 2025/26

- ▶ 21.04.2026-eesti keel;
- ▶ 21.04.2026-B1 tasemega ühitatud eesti keel teise keelena;
- ▶ 29.04-matemaatika;
- ▶ 06.05- valikeksam vene keeles, bioloogias, keemias, füüsikas, geograafias, ajaloo, ühiskonnaõpetuses (kirjalik), inglise keeles (B1 tasemel-kirjalik ja suuline);
- ▶ 06.05 2025 valieksam vene keeles võõrkeelkena (B1 tasemel).

Põhikooli lõpetamise tingimused- LÕK õpilastele

Ka põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava alusel lihtsustatud õppes õppivad õpilased sooritavad põhikooli lõpueksamid kooli direktori kinnitatud materjalidega ning kooli direktori poolt määratud ajal.

Sooritada tuleb järgmised koolieksamid:

- ▶ Eesti keel teise keelena koolieksam
- ▶ Matemaatika koolieksam
- ▶ Kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaine eksam (õppeaine, milles eksam toimub, määrab kooli direktor, kes teeb selle põhikoolilõpetajale ja tema seaduslikule esindajale teatavaks jooksva õppeaasta 1. veebruariks)

Õppematerjalid

- ▶ Kool on muretsenud õpilastele uued eestikeelsed õpikud ja töövihikud

Lisaks on võimalus õpetajatel koos õpilastega kasutada Opiqu materjale ja ülesandeid, mis hõlbustab aineküsimuste arusaamist

- ▶ Opiqu koolipakett 6.-9 klassi õpilastele 9. kuuks, kes pääsevad ligi kogu Opiqu varamule (nii eestikeelsele kui ka venekeelsele)

Praktilisi soovitusi vanematele

- ▶ Eestikeelne õppe- ja kasvatustegevus haridusasutuses tähendab eesti keelest erineva kodukeelega lapse vanema jaoks seda, et **vanem vastutab lapse esimese keele ehk emakeele arengu eest.**
- ▶ Emakeel on lapse ja vanema ühine keel ning avab ukse oma kultuuri ja ajalukku. **Hea emakeele oskus on omakorda õppimise, sealhulgas eesti keele omandamise alus.**
- ▶ Kui vanemad räägivad eri keelt, räägib kumbki lapsega oma keeles. Lapsega suheldes tuleb jälgida põhimõtet „üks keel - üks inimene, üks keskkond - üks olukord”, see tähendab, et kindlas olukorras või vestluskaaslastega räägitakse kindlat keelt. Sama emakeelega vanemate jaoks on see kõige loomulikum ja kasulikum mudel oma keele edasiandmiseks ning lapse emakeele arengu kindlustamiseks.
- ▶ Laps omandab ja õpib eesti keelt lasteasutuses eestikeelses õpi- ja kasvukeskkonnas.
- ▶ **Vanemad peavad oma lapse õppes osalemist (sh eesti keeles õppimist) igati soodustama, looma kodus (sh eesti keeles õppimist) soodustavad tingimused.**
- ▶ Keeleõppe nõustamiseks saab lapsevanem alati pöörduda haridusasutuse poole.

Praktilisi soovitusi vanematele

- ▶ Hea, kui õpilane saab rääkida eesti keelt erinevate inimestega.
- ▶ Eestikeelsetes huviringides osalemine.
- ▶ Mida rohkem ja erinevaid tekste laps loeb, seda suurem on tema sõnavara ja seda lihtsam on tal ka eesti keeles rääkida ja kirjutada.

Puudumine

- ▶ Et õpilane oleks edukas oma õpingutes, siis erilise vaatluse all on III kooliastme õpilaste puudumised.
- ▶ Ülioluline, et õpilane käib koolis ja ei puudu (siin palume vanemate abi: vestlused lastega ja igapäevane e–kooli jälgimine).
- ▶ Aidata saab õpilast, kes on kohal ja keskendub õppimisele.

Virve Laube- Pärnu linna haridusosakonna
üldhariduse peaspetsialist

- ▶ Tänan ja head koostööd
- ▶ Küsimused